

BANGALOR YARGI ETİĞİ İLKELERİ

BANGALOR YARGI ETİĞİ İLKELERİ 2002

(Yargıda Dürüstlüğün Güçlendirilmesine Yönelik Yargı Grubu tarafından kabul edilen 2001 Bangalor Yargı Etiği İlkeleri Taslağı'nın 25-26 Kasım 2002 tarihlerinde Lahey Barış Sarayı'nda düzenlenen Yüksek Mahkeme Başkanları Yuvarlak Masa Toplantısında revize edilmiş hâlidir)

Bu doküman, Yargıtay Başkanlığı tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir.

Önsöz

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, herkesin, hak ve yükümlülükleri belirlenirken ve kendisine bir suç yüklenirken, tam bir eşitlikle davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından adil ve kamuya açık olarak görülmesi hakkına sahip olmasını, temel bir ilke olarak tanımaktadır.

Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, herkesin, mahkemeler önünde eşit olmasını ve kendisine bir suç yüklenirken ya da bir hukuk davasında hak ve yükümlülükleri belirlenirken, makul süre aşılmadan, kanunla kurulmuş yetkili, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde adil ve kamuya açık duruşma hakkına sahip bulunmasını teminat altına almaktadır.

Yukarıdaki temel ilkeler ve haklar, bölgesel insan hakları belgeleri, ulusal anayasalar, yasalar ile içtihat hukukunda ve gelenek hukukunda da tanınmakta veya ifade edilmektedir.

İnsan haklarının korunmasında yetkili, bağımsız ve tarafsız yargının önemi eninde sonunda diğer tüm hakların uygulanmasının adaletin doğru şekilde yerine getirilmesine dayandığı gerçeğiyle vurgulanmaktadır.

Mahkemelerin anayasacılığı ve hukukun üstünlüğünü yaşatma ve yüceltme görevini yerine getirebilmeleri için yetkili, bağımsız ve tarafsız yargının varlığı zorunludur.

Çağdaş demokratik bir toplumda halkın, yargı sistemi ile yargının ahlaki gücü ve dürüstlüğüne güvenmesi son derece önemlidir.

Hâkimlerin bireysel ve kolektif olarak, halkın bir emaneti olan hâkimlik makamını onurlandırmaları ve bu makama saygı duymaları, ayrıca halkın yargı sistemine duyduğu güveni artırmak ve sürdürmek için ellerinden gelen en yüksek çabayı göstermeleri zorunludur.

Yargı etiğinde yüksek standartların korunmasında ve geliştirilmesinde temel sorumluluk her bir ülkedeki yargı organına aittir.

Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı Temel İlkeleri yargı bağımsızlığını güvence altına almak ve güçlendirmek üzere hazırlanmış olup, öncelikle devletlere yöneliktir.

BU HUSUSLAR DİKKATE ALINARAK

AŞAĞIDAKİ İLKELER hâkimlere yönelik etik davranış standartlarını oluşturmayı amaçlamıştır. Bu ilkeler, hâkimlere rehberlik etmek ve yargısal davranışlara ilişkin olarak yargı organına bir çerçeve sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu ilkeler aynı zamanda, yasama ve yürütme mensupları ile avukatların ve genel olarak halkın, yargıyı daha iyi anlamalarına ve ona destek olmalarına yardımcı olmayı amaçlar. Bu ilkeler, hâkimlerin yargı standartlarını korumak üzere oluşturulan ve bizzat kendileri de bağımsız ve tarafsız olan uygun kurumlar karşısında, davranışlarından dolayı sorumlu olduklarını varsayar ve ayrıca, hâkimler için bağlayıcı olan mevcut hukuk ve davranış kurallarını değiştirmeyi değil, onları tamamlamayı amaçlar.

Değer 1
BAĞIMSIZLIK

İlke:

Yargı bağımsızlığı, hukukun üstünlüğünün ön koşulu ve adil yargılanmanın temel güvencesidir. Bu nedenle hâkim hem bireysel hem de kurumsal yönleriyle yargı bağımsızlığını savunur ve örnek biçimde temsil eder.

Uygulama:

- 1.1 Hâkim, hangi makamdan veya hangi nedenle gelirse gelsin, doğrudan veya dolaylı her türlü dış etki, teşvik, baskı, tehdit veya müdahaleden uzak şekilde, kendi vicdani kanaatine uygun olarak hukuka ve somut gerçeklere ilişkin kendi değerlendirmesine dayanarak, yargı görevini bağımsız olarak yerine getirir.
- 1.2 Hâkim, genel olarak toplumla ve özellikle karara bağlayacağı ihtilafın tarafları ile ilişkilerinde bağımsız olmalıdır.
- 1.3 Bir hâkim, sadece devletin yasama ve yürütme organlarının etkisinden ve bu organlarla uygunsuz ilişkilerden uzak olmamalı; aynı zamanda makul bir kişinin gözünde bu tür etkilerden ve ilişkilerden de uzak görünmelidir.
- 1.4 Hâkim, yargı görevini ifa ederken, bağımsız olarak karar vermekle yükümlü olduğu kararlar bakımından yargıdaki diğer meslektaşlarından bağımsızdır.
- 1.5 Hâkim, yargının kurumsal ve işlevsel bağımsızlığını sürdürmek ve güçlendirmek üzere, yargı görevinin ifasına yönelik güvenceleri destekler ve korur.
- 1.6 Hâkim, yargı bağımsızlığının sürdürülmesi için temel unsur olan halkın güvenini güçlendirmek amacıyla yüksek yargısal davranış standartları sergiler ve bu standartları geliştirir.

Değer 2
TARAFSIZLIK

İlke:

Tarafsızlık, yargı görevinin doğru biçimde ifası için vazgeçilmez bir unsurdur. Bu ilke, sadece karar için değil, kararın oluşturulduğu süreç için de geçerlidir.

Uygulama:

- 2.1 Hâkim, yargı görevini iltimas, yanlılık veya ön yargı olmaksızın ifa eder.
- 2.2 Hâkim, mahkemede ve mahkeme dışında, yargı ve hâkim tarafsızlığı açısından kamuoyu, hukukçular ve dava taraflarının güvenini koruyacak ve artıracak şekilde davranır.
- 2.3 Hâkim, davaların duruşma veya karar aşamalarında, kendisini yargılamadan zorunlu olarak el çektirecek olayları makul ölçüler çerçevesinde asgariye indirecek şekilde hareket eder.
- 2.4 Hâkim, önündeki veya önüne gelmesi muhtemel bir yargılama hakkında, bilerek yargılama aşamasının sonuçlarını veya sürecin açık biçimde adil olma niteliğini makul ölçüler çerçevesinde etkileyecek veya zayıflatacak herhangi bir yorumda bulunmayacağı gibi herhangi bir konu veya kişinin adil yargılanmasını etkileyebilecek biçimde kamuya açık olarak ya da başka türlü herhangi bir yorumda da bulunmaz.
- 2.5 Hâkim, tarafsız olarak karar veremeyeceği veya makul bir kişinin gözünde böyle bir izlenimin doğabileceği durumlarda, hangi aşamada olursa olsun davadan çekilir. Hâkimin davadan çekilmesini gerektiren durumlar, sayılanlarla sınırlı olmamak üzere, aşağıdakileri içerir:
 - 2.5.1. Hâkimin, davaya ilişkin olarak bir taraf hakkında fiili yanlılık veya ön yargıya sahip olması ya da delille ispatlanması gereken uyuşmazlık konusu vakalar hakkında kişisel bilgiye sahip olması;
 - 2.5.2. Hâkimin, uyuşmazlık konusu davada daha önce avukat olarak hizmet vermiş ya da esaslı olarak tanıklık etmiş olması;
 - 2.5.3. Hâkimin veya aile fertlerinden birinin davanın sonucundan ekonomik çıkarının olması.

Davaya bakmak için başka bir mahkemenin oluşturulamayacağı veya acil şartlarda duruma müdahale edilmemesinin ciddi şekilde adaletsizlikle sonuçlanacağı hâllerde hâkimin görevden el çektirilmesi gerekmez.

Değer 3
DÜRÜSTLÜK

İlke:

Dürüstlük, yargı görevinin doğru biçimde ifası için vazgeçilmez bir unsurdur.

Uygulama:

3.1. Hâkim, davranışlarının makul bir gözlemcinin bakış açısına göre kusursuz olmasını sağlar.

3.2. Hâkimin davranışları ve tutumu halkın yargının dürüstlüğüne olan inancını pekiştirmelidir. Adalet sadece yerine getirilmemeli, aynı zamanda yerine getirildiği de görünmelidir.

Değer 4

MESLEĞE YARAŞIRLIK

İlke:

Mesleğe yaraşırılık ve mesleğe yaraşırılık görüntüsü, bir hâkimin tüm faaliyetlerinin ifası için vazgeçilmez unsurdur.

Uygulama:

4.1. Hâkim, tüm faaliyetlerinde, mesleğe yaraşmayacak şekilde davranmaktan ve öyle görünmekten kaçınmalıdır.

4.2. Hâkim, daima halkın gözü önünde olduğundan, normal bir vatandaşa göre külfet olarak nitelendirilebilecek kişisel sınırlamaları kabullenir, bunlara kendiliğinden ve isteyerek uyar. Özellikle, tutum ve davranışları, yargı görevinin itibarıyla bağdaşır.

4.3 Hâkim, görev yaptığı mahkemede hukuk mesleğini icra eden bireylerle kişisel ilişkilerinde makul ölçüler çerçevesinde bakıldığında kayırma veya taraflılık görüntüsü ya da kuşkusu doğuracak durumlardan kaçınır.

4.4 Hâkim, aile fertlerinden birinin davanın taraflarından birini temsil ettiği veya herhangi bir şekilde uyuşmazlık ile ilişkili olduğu davalara bakamaz.

4.5 Hâkim, kendi evinin başka bir hukukçu tarafından müvekkilleriyle veya diğer hukukçularla görüşme yeri olarak kullanılmasına izin vermez.

4.6 Hâkim, diğer vatandaşlar gibi ifade, inanç, örgütlenme ve toplanma özgürlüğüne sahiptir, ancak bu hakların kullanılmasında, hâkim her zaman yargı görevinin onurunu, yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını koruyacak şekilde davranır.

4.7 Hâkim, kişisel olarak ve emaneten sahip olduğu mali menfaatlerin farkında olmalı, ayrıca aile üyelerinin mali menfaatlerinin de farkında olmaya yönelik makul bir çaba sarf etmelidir.

4.8 Hâkim aile, sosyal veya diğer ilişkilerinin, yargısal davranışını ve kararını uygunsuz biçimde etkilemesine izin vermez.

4.9 Hâkim, yargı makamının itibarını, kendisine, aile fertlerinden birisine veya başka bir kimseye özel çıkar sağlamak üzere kullanmaz veya kullandırmaz. Ayrıca, yargı görevinin yerine getirilmesinde, özel konumda olan herhangi bir kimsenin kendisini uygunsuz bir şekilde etkileyebileceği izlenimine yol açmaz veya başkalarının da böyle bir izlenime yol açmasına izin vermez.

4.10 Hâkim, hâkimlik sıfatıyla elde ettiği gizli bilgileri, yargısal görevleriyle ilgili olmayan diğer amaçlar için kullanmamalı veya ifşa etmemelidir.

4.11 Hâkim, yargı görevlerini uygun şekilde yerine getirmek koşuluyla aşağıdakileri yapabilir:

4.11.1 Hukuk, hukuk sistemi, adalet yönetimi veya bunlarla ilgili konularda yazılar yazabilir, konferans ve ders verebilir ya da diğer etkinliklere katılabilir.

4.11.2 Hukuk, hukuk sistemi, adalet yönetimi veya bunlarla ilgili diğer konular hakkında resmi bir organ önündeki kamuya açık bir toplantıya katılabilir.

4.11.3 Hâkimin tarafsızlığına ve siyasi yansızlığına ilişkin algı ile çelişmemek kaydıyla bir resmi organ ya da diğer devlet komisyonu, komitesi veya danışma kurullarında üye olarak görev alabilir

4.11.4 Yargı makamının itibarını zedelememesi veya başka bir şekilde yargısal görevlerinin yerine getirilmesini aksatmaması kaydıyla diğer faaliyetlere katılabilir.

4.12 Hâkim, yargı makamında görevliyken, “hukuk uygulaması” yapmaz.

4.13 Hâkim, meslek örgütleri kurabilir, bu örgütlere üye olabilir ve hâkimlerin çıkarlarını temsil eden diğer örgütlere katılabilir.

4.14 Hâkim ve hâkimin aile üyeleri, hâkimin yargısal görevlerinin yerine getirilmesiyle ilişkili olarak yapılmış, yapılacak veya yapılmamış bir şey ile ilgili herhangi bir hediye, bağış, borç ya da ayrıcalık talep etmemeli veya kabul dahi etmemelidir.

4.15 Hâkim, mahkeme personelinin veya kendi nüfuzu, idaresi ya da yetkisi altında bulunan diğer kişilerin, hâkimin görev ve işlevleriyle ilişkili olarak, yapılmış, yapılacak veya yapılmamış bir şey ile ilgili herhangi bir hediye, bağış, borç veya ayrıcalık talep etmesine ve kabul etmesine bilerek müsaade etmemelidir.

4.16 Hâkim, hukuka ve kamuya açıklama konusundaki yasal gereklere bağlı olarak, onun yargısal görevlerini yerine getirmesini veya başka bir şekilde tarafsızlığını etkileme amacıyla verilmiş izlenimi oluşturmadığı müddetçe, düzenlenen etkinliğin amacına uygun sembolik veya hatıra niteliğinde hediye, ödül veya menfaatleri kabul edebilir.

Değer 5 **EŞİTLİK**

İlke:

Yargı görevinin doğru biçimde ifası için mahkeme önünde herkese eşit muamelede bulunmak vazgeçilmez bir unsurdur.

Uygulama:

- 5.1 Hâkim, toplumdaki ırk, renk, cinsiyet, din, uyruk, sınıf, maluliyet, yaş, medeni durum, cinsel yönelim, sosyal ve ekonomik durum ile çeşitli kaynaklardan doğan (“davayla ilgisiz sebepleri”) ve bunlarla sınırlı olmayan diğer benzeri farklılıkları anlar ve fark eder.
- 5.2 Hâkim, yargı görevini yerine getirirken, söz veya davranışlarıyla ve ilgisiz gerekçelerle, herhangi bir kişi ya da gruba karşı yanlı veya ön yargılı davranışlar sergilemez.
- 5.3 Hâkim, yargı görevini yerine getirirken, taraflar, tanıklar, avukatlar, mahkeme personeli ve yargıdaki meslektaşları dâhil olmak üzere herkese, herhangi bir ilgisiz sebebe dayalı olarak ayrımcılık yapmaksızın, büyük bir titizlikle ve önem vererek davranır.
- 5.4 Hâkim, huzuruna gelen bir konuyla ilgili olarak yargı personelinin veya hâkimin etkisi, kontrolü ya da sorumluluğu altında olan diğer kişilerin, herhangi bir ilgisiz sebepten dolayı insanlar arasında ayırım yapmasına bilerek izin vermez.
- 5.5 Hâkim, mahkeme önündeki duruşmada yer alan avukatların, yargılamayla hukuki açıdan ilgili olan ve meşru savunuculuk konusu olabilecek hâller dışında, ilgisiz

sebeplerden ötürü söz veya davranışlarıyla, yanlılık veya ön yargılı tavır sergilemekten kaçınmalarını sağlar.

Değer 6 **EHLİYET VE ÖZEN**

İlke:

Ehliyet ve özen, yargı görevinin doğru biçimde ifasının ön şartlarıdır.

Uygulama:

- 6.1 Yargı görevi, hâkimin diğer tüm faaliyetlerinden üstün ve önceliklidir.
- 6.2 Hâkim, mesleki faaliyetlerini yargı görevine özgüler. Yargı görevi yalnız mahkemedeki görev ve sorumlulukların ifasını ve karar verilmesini değil, aynı zamanda yargı görevine veya mahkemenin işleyişine ilişkin olan diğer görevleri de içerir.
- 6.3 Hâkim, yargılama görevlerini uygun şekilde yerine getirmek için ihtiyaç duyacağı bilgi, beceri ve kişisel niteliklerini geliştirmek amacıyla gerekli eğitim ve diğer imkânlardan makul ölçülerde yararlanır. Ayrıca hâkim bu amaçla denetimi altındaki hâkimlerin de eğitim ve diğer imkanlardan yararlanmalarını sağlar.
- 6.4 Hâkim, uluslararası sözleşmeler ve insan hakları normlarını tesis eden diğer hukuk belgeleri de dâhil olmak üzere, uluslararası hukuktaki ilgili gelişmeleri izler.
- 6.5 Hâkim, karar aşamasında olan davalarda hüküm vermek de dâhil olmak üzere tüm yargısal görevlerini etkin bir şekilde, adilane ve makul bir süre içerisinde yerine getirir.
- 6.6 Hâkim, mahkeme huzurundaki tüm işlemlerde düzen ve nezaketi korur ve davanın tarafları, jüri üyeleri, tanıklar, avukatlar ve resmi sıfatla ilişkide olduğu herkese karşı sabırlı, vakur ve nazik olur. Hâkim avukatlar, mahkeme personeli ve kendisinin nüfuzu, yönetimi veya kontrolü altındaki diğer kişilerin de aynı biçimde davranmasını sağlar.
- 6.7 Hâkim, yargı görevinin özenli biçimde ifasıyla bağdaşmayacak hiçbir davranışta bulunmaz.

UYGULAMA

Bu ilkelerin uygulanması için gerekli mekanizmaların kendi hukuk sistemlerinde mevcut olmaması hâlinde yargı organları, bu mekanizmaların oluşturulması amacıyla yargı görevinin gereği olarak etkili tedbirleri kabul etmelidir.

TANIMLAR

İlkelerin bu yorumunda kullanılan kelimeler, metnin içeriği aksini veya farklı bir yorumu gerektirmedikçe veya buna izin vermedikçe aşağıdaki anlamlarda kullanılmıştır:

“*Mahkeme personeli*”, hâkim yardımcılarını da dâhil olmak üzere hâkimin personelini içerir.

“*Hâkim*”, nasıl atandığına bakılmaksızın, yargı yetkisini kullanan kişi anlamına gelir.

“*Hâkimin ailesi*”, hâkimin eşini, oğlunu, kızını, damadını, gelinini ve hâkimin evinde yaşayan herhangi bir yakın akrabasını veya refakatçisi ya da çalışanı olan kişiyi kapsar.

“*Hâkimin eşi*”, hâkimin aynı evde yaşayan eşini veya hangi cinsiyetten olursa olsun hâkimle yakın ilişkide olan diğer herhangi bir şahsı kapsar.

AÇIKLAYICI NOT

1. Birleşmiş Milletler Uluslararası Suçun Önlenmesi Merkezi'nin daveti üzerine ve 10. Birleşmiş Milletler Suçun Önlenmesi ve Suçluların Islahı Kongresi ile birlikte, Yargıda Dürüstlüğün Güçlendirilmesine Yönelik Yargı Grubu'nun ilk toplantısı Nisan 2000 tarihinde Viyana'da gerçekleştirilmiştir. Toplantının katılımcıları Bangladeş'ten Yüksek Mahkeme Başkanı Latifur Rahman, Hindistan Karnataka Eyaleti'nden Yüksek Mahkeme Başkanı Bhaskar Rao, Nepal'den Yargıç Govind Bahadur Shrestha, Nijerya'dan Başyargıç Uwais, Güney Afrika Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Langa, Tanzanya'dan Yüksek Mahkeme Başkanı Nyalali ve Uganda'dan Yargıç Odoki olmuştur. Katılımcılar Uluslararası Adalet Divanı Başkan Yardımcısı Hâkim Christopher Gregory Weeramantry'nin başkanlığında toplanmıştır. Avustralya Yüksek Mahkemesi'nden Yargıç Michael Kirby raportör olarak görev almıştır. Birleşmiş Milletler Yargıçların ve Avukatların Bağımsızlığı Özel Raportörü Dato' Param Cumaraswamy de toplantıya katılmıştır. Yargıda Dürüstlüğün Güçlendirilmesine Yönelik Yargı Grubu, yargı görevlilerinin davranışlarının ölçülebileceği etik ilkelere duyulan ihtiyacı kabul etmiştir. Buna uygun olarak Yargı Grubu, bazı yargı sistemlerinde kabul edilen yargı etiği ilkelerinin analiz edilmesini ve Yargıda Dürüstlük Grubu Koordinatörü Dr. Nihal Jayawickrama tarafından, (a) bu ilkelere tekrarlanan temel noktalar ve (b) bu ilkelerin bazılarında olan ama tamamında yer almayan ve belirli ülkeler için uygun olabilecek veya olmayabilecek isteğe bağlı veya ek hususlar ile ilgili bir rapor hazırlanmasını talep etmiştir.

2. Yukarıda belirtilen yönlendirmelere uygun olarak bir yargı etiği ilkeleri taslağı hazırlanırken, özellikle aşağıdakiler de dahil olmak üzere pek çok mevcut ilkelere ve uluslararası belgelere atıfta bulunulmuştur:

(a) Amerikan Barolar Birliği Delege Meclisi tarafından kabul edilen Yargı Etiği İlkeleri, Ağustos 1972.

(b) Avustralya Eyaletleri ve Bölgeleri Yüksek Mahkeme Başkanları tarafından yayınlanan Yargı Bağımsızlığı İlkeleri Bildirgesi, Nisan 1997.

(c) Bangladeş Halk Cumhuriyeti Anayasası Madde 96(4)(a) kapsamında sağlanan yetkinin kullanılmasında Yüksek Yargı Kurulu tarafından öngörülen Bangladeş Yüksek Mahkeme Hâkimleri için Etik İlkeler, Mayıs 2000.

(d) Kanadalı Hâkimler Konferansı iş birliğinde hazırlanan ve Kanada Yargı Konseyi tarafından tasdik edilen Hâkimler için Etik İlkeler, 1998.

(e) Hâkimlerin Statüsüne İlişkin Avrupa Şartı, Avrupa Konseyi, Temmuz 1998.

(f) Idaho Yargı Etiği İlkeleri, 1976.

(g) Hindistan Yüksek Mahkeme Başkanları Konferansı tarafından kabul edilen Yargı Hayatının Değerlerinin Yeniden Belirlenmesi, 1999.

(h) Iowa Yargı Etiği İlkeleri.

(i) Kenya Yargı Görevlileri için Etik İlkeler, Temmuz 1999.

(j) Malezya Federal Anayasası Madde 125(3A) tarafından verilen yetkilerin kullanılmasında, Yüksek Mahkeme Hâkimi, Temyiz Mahkemesi Başkanı ve Yüksek Mahkeme Başkanları'nın tavsiyesi üzerine Yang di-Pertuan Agong tarafından öngörülen Malezya Hâkimlerinin Etik İlkeleri, 1994.

(k) Namibya Sulh Hâkimleri için Etik İlkeler.

(l) Yargı Etiğini Düzenleyen Kurallar, New York Eyaleti, ABD.

(m) Nijerya Federal Cumhuriyeti Yargı Görevlileri için Etik İlkeler.

(n) Pakistan Yüksek Mahkemesi ve Üst Mahkemelerin Hâkimleri tarafından uyulacak Etik İlkeler.

(o) Filipinler Yargı Etiği İlkeleri, Eylül 1989.

(p) Filipinler Barolar Birliği tarafından teklif edilen, Manila Asliye Hâkimleri tarafından onaylanan ve belediye hâkimleri ile şehir hâkimleri de dahil olmak üzere Yüksek Mahkemenin idari gözetimi altındaki hâkimler tarafından uyulmak ve onlara rehberlik etmek üzere kabul edilen Filipinler Yargı Etiği Kuralları.

(q) Yandina Bildirisi: Solomon Adaları'nda Yargının Bağımsızlığı İlkeleri, Kasım 2000.

(r) Yüksek Mahkeme Başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı ve Yüksek Mahkemeler, İş Temyiz Mahkemesi ve Arazi Alacakları Mahkemesi Başkanları tarafından kabul edilen Güney Afrika Hâkimleri için Rehber İlkeler, Mart 2000.

(s) Hâkimler ve Sulh Hâkimleri Konferansı tarafından kabul edilen Tanzanya Yargı Görevlileri için Etik İlkeler, 1984.

(t) Teksas Yargı Etiği İlkeleri.

(u) Yüksek Mahkeme ve Üst Mahkeme Hâkimleri tarafından kabul edilen Uganda Hâkimleri, Sulh Hâkimleri ve Diğer Yargı Görevlileri için Etik İlkeler, Temmuz 1989.

(v) Amerika Birleşik Devletleri Yargı Konferansı Etik İlkeleri.

(w) Virginia Yüksek Mahkemesi tarafından kabul edilen ve ilan edilen Virginia Eyaleti için Yargı Etiği Kuralları, 1998.

(x) Washington Eyaleti Yüksek Mahkemesi tarafından kabul edilen Yargı Etiği İlkeleri, ABD, Ekim 1995.

(y) Zambiya Parlamentosu tarafından kabul edilen Yargı (Etik İlkeleri) Kanunu, Aralık 1999

(z) Uluslararası Ceza Hukuku Birliği, Uluslararası Hukukçular Komisyonu ile Yargıçların ve Avukatların Bağımsızlığı Merkezi tarafından toplanan bir uzmanlar komitesinin hazırladığı Yargı Bağımsızlığına İlişkin Taslak İlkeler ("Siracusa İlkeleri"), 1981.

(aa) Uluslararası Barolar Birliği tarafından kabul edilen Yargı Bağımsızlığının Asgari Standartları, 1982.

(bb) BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı Temel İlkeleri, 1985.

(cc) Yargı Bağımsızlığı alışmaları zel Raportörü Dr. L.V. Singhvi tarafından hazırlanan Yargı Bağımsızlığı Evrensel Bildirgesi Taslağı (“Singhvi Bildirgesi”), 1989.

(dd) Altıncı Yüksek Mahkeme Başkanları Konferansı’nda kabul edilen Lawasia Bölgesi’nde Yargının Bağımsızlığı İlkelerine İlişkin Pekin Bildirisi, Ağustos 1997.

(ee) Harare İlkeleri’nin etkin biçimde uygulanması için iyi yönetişim, hukukun üstünlüğü ve insan haklarını teşvik eden ve yürütme, parlamento ve yargı arasındaki ilişkileri düzenleyen iyi uygulamalara ilişkin Uluslar Topluluğu için Latimer House Rehber İlkeleri, 1998.

(ff) Yargıçların ve Avukatların Bağımsızlığı Merkezi tarafından toplanan uzmanlar grubunun kabul ettiği Yargı Sisteminin Tarafsızlığını Sağlamaya, Yolsuzluğu önlemeye ve Yok Etmeye Dair Politika erevesi, Őubat 2000.

Yargı Grubu’nun ikinci toplantısı Bangalor’da, Őubat 2001 tarihinde yapılmıştır. Bu toplantıya katılanlar arasında Bangladeş’ten Yüksek Mahkeme Başkanı Mainur Reza Chowdhury, Kanada’dan Yargıç Claire L’Heureux Dube, Hindistan Karnataka Eyaleti’nden Yüksek Mahkeme Başkanı Reddi, Nepal’den Yüksek Mahkeme Başkanı Upadhyay, Nijerya’dan Yüksek Mahkeme Başkanı Uwais, Güney Afrika’dan Yüksek Mahkeme Başkanı Vekili Langa, Sri Lanka’dan Yüksek Mahkeme Başkanı Silva, Tanzanya’dan Yüksek Mahkeme Başkanı Samatta ve Uganda’dan Yüksek Mahkeme Başkanı Odoki bulunmaktadır. Hâkim Weeramantry başkanlığı üstlenirken Yüksek Yargıç Kirby raportör olarak görev almıştır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi Başkanı Yüksek Yargıç Bhagwati de toplantıya katılmış ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği’ni temsil etmiştir. Bu toplantıda Grup, daha önce hazırlanan taslağı inceleyerek ilerlemek suretiyle temel değerleri belirlemiş, ilgili ilkeleri geliştirmiş ve Bangalor Yargı Etiği İlkeleri Taslağı üzerinde anlaşmaya varmıştır. Ancak Yargı Grubu, Bangalor Taslağı’nın çoğunlukla gelenek hukuku ülkelerinin hâkimleri tarafından geliştirilmiş olması nedeniyle uygun biçimde onaylanmış uluslararası yargı etiği ilkeleri statüsünü kazanabilmesi için diğer hukuki geleneklerden gelen hâkimler tarafından da incelenmesinin gerekli olduğunu kabul etmiştir.

Bangalor Taslağı hem gelenek hukuku hem de Kıta Avrupası hukuku sistemlerinden hâkimler arasında geniş çapta yaygınlaştırılmış ve çeşitli yargı konferanslarında tartışılmıştır. Haziran 2002 tarihinde Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi alışma Grubu (CCJE-GT) tarafından incelenmiştir. Toplantıya katılanlar arasında Avusturya Hâkimler Birliği Başkan Yardımcısı Reissner, ek Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi’nden Hâkim Fremr, Fransa Cour d’Appel de Paris [Paris İstinaf Mahkemesi] Başkanı Lacabarats, Almanya Federal İdare Mahkemesi’nden Hâkim Mallmann, İtalya’dan Sulh Hâkimi Sabato, Litvanya Temyiz Mahkemesi’nden Hâkim Virgilijus, Lüksemburg Cour d’Appel [İstinaf Mahkemesi] Başmşaviri Wiwinius, Portekiz Temyiz Mahkemesi’nden Müşavir Afonso, Slovenya Yüksek Mahkemesi’nden Yargıç Ogrizek, İsveç Svea Temyiz Mahkemesi Başkanı Hirschfeldt ve Birleşik Krallık’tan Yüksek Yargıç Mance bulunmuştur. Amerikan Barolar Birliği’nin girişimiyle, Bangalor Taslağı ulusal dillere çevrilmiş, özellikle Bosna Hersek, Bulgaristan,

Hırvatistan, Kosova, Romanya, Sırbistan ve Slovakya olmak üzere Orta ve Doğu Avrupa ülkelerindeki hâkimler tarafından incelenmiştir.

Bangalor Taslağı, Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi Çalışma Grubu'ndan (CCJE-GT) alınan yorumlar ve yukarıda bahsedilen diğer görüşler; Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi'nin (CCJE) yargının bağımsızlığına ilişkin standartlarla ilgili Görüş No.1 (2001), Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi'nin (CCJE) hâkimlerin profesyonel davranışlarını, özellikle de etik, uygunsuz davranışlar ve tarafsızlık konularını düzenleyen ilkeler ve kurallara ilişkin taslak Görüşü ışığında tekrar gözden geçirilmiş ve Haziran 2002 tarihinde Avustralya Yüksek Mahkeme Başkanları Konseyi tarafından yayınlanan Yargı Etiği Rehberi ile Baltık Devletleri Hâkimleri için Model Etik İlkeler, Çin Halk Cumhuriyeti Hâkimleri için Yargı Etiği İlkeleri ve Makedonya Hâkimler Birliği'nin Yargı Etiği İlkeleri gibi daha yakın zamanlı ilkelere atıfta bulunulmuştur.

Bangalor Taslağı'nın gözden geçirilmiş hâli Kasım 2002 tarihinde Uluslararası Adalet Divanı'nın merkezi olan Lahey, Hollanda'da yer alan Peace Palace'ta düzenlenen Hâkim Weeramantry'nin başkanlık ettiği Kıta Avrupası hukuku ülkelerinden Yüksek Hâkimler (veya temsilcilerin) Yuvarlak Masa Toplantısı'nda sunulmuştur. Katılımcılar arasında Brezilya Federal Temyiz Mahkemesi'nden Hâkim Vladimir de Freitas, Çek Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi Başkanı Iva Brozova, Mısır Yüksek Anayasa Mahkemesi Başkanı Mohammad Fathy Naguib, Fransa Cour de Cassation [Yargıtay] Müşaviri Christine Chanut, Meksika Suprema Corte de Justicia de la Nación [Ulusal Yüksek Adalet Divanı] Başkanı Genaro David Gongora Pimentel, Mozambik Yüksek Mahkemesi Başkanı Mario Mangaze, Hoge Raad der Nederlanden [Hollanda Yüksek Mahkemesi] Başkanı Pim Haak, Norveç Yüksek Mahkemesi'nden Yargıç Trond Dolva ve Filipinler Yüksek Mahkemesi Başkanı Hilario Davide bulunmuştur. Ayrıca otumlardan birine Uluslararası Adalet Divanı üyeleri: Hâkim Ranjeva (Madagaskar), Hâkim Herczegh (Macaristan), Hâkim Fleischhauer (Almanya), Hâkim Koroma (Sierra Leone), Hâkim Higgins (Birleşik Krallık), Hâkim Rezek (Brezilya), Hâkim Elaraby (Mısır) ve Özel Hâkim Frank (ABD) de katılmıştır. BM Özel Raportörü de toplantıya iştirak etmiştir. "Bangalor Yargı Etiği İlkeleri", bu toplantının ürünüdür.